

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, PhD. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobce: **BALAJI, s. r. o. v likvidaci**, IČO 05157480
sídlem Příkop 843/4, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2020, č. j. 34948/20/5200-11432-71287,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Finanční úřad pro Jihomoravský kraj (dále jen „správce daně“) platebním výměrem ze dne 20. 8. 2019, č. j. 3947955/19/3001-51524/712151 (dále jen „platební výměr“), žalobci uložil pokutu za opožděné podání daňového přiznání k dani z příjmů právnických osob za období od 1. 1. 2018 do 17. 10. 2018 ve výši 14 358 Kč. Na základě žalobcovy odvolání pak

žalovaný rozhodnutím ze dne 16. 9. 2020, č. j. 34948/20/5200-11432-71287 (dále jen „napadené rozhodnutí“), podle § 116 odst. 1 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) částečně změnil formulaci výroku platebního výměru, aniž by došlo ke změně uložené pokuty.

II. Stanoviska účastníků řízení

2. Žalobce se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí (případně i platebního výměru) a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítá, že správce daně jej měl vyzvat k podání daňového přiznání, přičemž v rámci výzvy mělo dojít k vyjasnění okolností pro pozdní podání daňového přiznání. Správce daně postupoval nezákonně, formalisticky a bez aplikace zásad daňového řízení. Místo toho, aby byl nečinný, zmohl se toliko na vyměření pokuty, ačkoliv věděl, že žalobce je v likvidaci a preventivní či represivní působení se májí účinkem.
3. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na napadené rozhodnutí a navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Správce daně nemá povinnost vyzývat daňový subjekt k podání daňového tvrzení. Tato povinnost plyne ze zákona. Rozhodnutí o pokutě je deklaratorní a správce daně pouze oznamuje její výši. Zákon nedovoluje zohledňovat, za jakých okolností došlo k daňovému tvrzení opožděně.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Při rozhodování soud vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.
5. Žalobce předně namítá, že jej měl správce daně před uložením pokuty za opožděné podání daňového přiznání vyzvat k podání daňového přiznání podle § 145 daňového řádu.
6. Tuto námitku soud shledal nedůvodnou.
7. Podle § 145 daňového řádu, nebylo-li podáno řádné daňové tvrzení, vyzve správce daně daňový subjekt k jeho podání a stanoví náhradní lhůtu. Nevyhoví-li daňový subjekt této výzvě ve stanovené lhůtě, může správce daně vyměřit daň podle pomůcek nebo předpokládat, že daňový subjekt tvrdil v řádném daňovém tvrzení daň ve výši 0 Kč.
8. Podle § 250 odst. 1 písm. c) daňového řádu daňovému subjektu vzniká povinnost uhradit pokutu, nepodá-li daňové přiznání nebo dodatečné daňové přiznání, ačkoliv měl tuto povinnost, nebo učiní-li tak po stanovené lhůtě, a toto zpoždění je delší než 5 pracovních dnů, ve výši 0,01 % stanovené daňové ztráty za každý následující den prodlení, nejvýše však 5 % stanovené daňové ztráty.
9. Z citovaných ustanovení je zřejmé, že pravidla v nich obsažená jsou na sobě nezávislá a jejich aplikace není nijak podmíněna aplikací druhého z nich. Správce daně sice má zásadně vyzvat daňový subjekt k podání řádného daňového tvrzení, nicméně jediné právní následky spojené s vydáním či nevydáním takové výzvy obsahuje samotný § 145

daňového řádu. Pouze pokud správce daně výzvu vydá, může pak v případě, že jí daňový subjekt nevyhoví, vyměřit daň podle pomůcek nebo předpokládat, že daňový subjekt tvrdil v řádném daňovém tvrzení daň ve výši 0 Kč. Jediným důsledkem nevydání výzvy je tak nemožnost postupu podle uvedeného pravidla. Naopak § 250 odst. 1 na dané pravidlo ani výslovně ani implicitně neodkazuje. Stanoví bezpodmínečné pravidlo o vzniku povinnosti hradit pokutu za opožděné daňové tvrzení za každý den prodlení následující po 5. pracovním dni od uplynutí lhůty pro podání daňového tvrzení. Ani vznik uvedené povinnosti, ani výpočet pokuty přitom neváže na žádnou jinou okolnost, než samotné prodlení daňového subjektu.

10. Je tedy zřejmé, že uvedená sankční odpovědnost za opožděné podání daňového tvrzení je objektivní. Nezáleží tudíž ani na důvodech, pro které k prodlení došlo, ani na tom, zda snad správce daně nemohl aktivnějším přístupem docílit toho, že by bylo prodlení daňového subjektu kratší. Opožděné podání daňového tvrzení je vždy důsledkem jednání daňového subjektu (jeho opomenutí) v rozporu s jeho zákonnou povinností (srov. též rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2016, č. j. 9 Af 48/2013-37). Odpovědnosti za toto protiprávní jednání se proto nemůže daňový subjekt zprostit poukázáním na skutečnost, že mu v jeho protiprávním jednání mohl správce daně zabránit dříve.
11. Okolnosti vzniku prodlení přitom nebylo možné zohlednit ani při stanovení výše pokuty. Ta je totiž stanovena přímo zákonem a správce daně nemá žádnou možnost se od zákonné sazby odchýlit či dokonce pokutu vůbec nestanovit. Není proto ani podstatné, že žalobkyně u sebe s ohledem na vstup do likvidace nevnímá preventivní či represivní působení. Jednak pokuta objektivně represivní funkci plní (což je ostatně důvodem, proč se proti jejímu uložení žalobce brání), jednak plní také funkci generální prevence (tj. působí preventivně vůči všem daňovým subjektům). Kromě toho lze poznamenat, že obecně není vstup do likvidace nevratným krokem, neboť rozhodnutí o zrušení společnosti může být revokováno. Pokuta proto může působit i za takové situace preventivně na samotný daňový subjekt.
12. Je nutno poznamenat, že samotnou právní úpravu, která stojí na objektivní odpovědnosti a konkrétní zákonné výši pokuty (tj. správce daně nemá žádný prostor pro uvážení při stanovení její výše), neshledal Ústavní soud za rozpornou s ústavním pořádkem. Jak uvedl v nálezu ze dne 30. 6. 2015 sp. zn. Pl. ÚS 24/14 (dostupný na: <http://nalus.usoud.cz>), *„ustanovení § 250 daňového řádu upravuje pokutu za opožděné tvrzení daně, která je sankcí za podání daňového přiznání nebo dodatečného daňového přiznání po stanovené lhůtě nebo za jejich nepodání vůbec. Pokuta vzniká přímo ze zákona (ex lege) ve stanovené výši odvozené od výše placené daně, narůstá v čase v závislosti na délce prodlení s učiněním daňového tvrzení a má stanovenou minimální a maximální hranici pro případ, že daňové tvrzení není podáno vůbec, a to ani po stanovené lhůtě. Pokuta za opožděné tvrzení daně představuje zejména motivaci k včasnému podávání daňových tvrzení, bez nichž není efektivní správa daní možná. Nesplnění povinnosti tvrzení daně je třeba obecně považovat za ohrožení samotného zjištění a stanovení daně a následně i její úhrady, tj. dochází zde k ohrožení cíle správy daní jako takové.“* K výši pokuty pak Ústavní soud uvedl, že *„sama zohledňuje závažnost porušení daňové povinnosti a do značené míry i individuální ekonomické poměry sankcionovaného subjektu. Je zcela nepochybné, že dané opatření je přiměřené zamýšlenému cíli. Sankcionování porušení povinnosti je učiněno předvídatelným a dopředu určitelným způsobem, který vylučuje libovůli ze strany rozhodujícího orgánu a je zcela na konkrétním daňovém subjektu, kdy splní*

povinnost a břemeno tvrzení ohledně svých daňových povinností, do jaké míry bude zasáháno do jeho majetkové sféry a v jaké výši bude realizovat na základě zákona stanovený příjem státního rozpočtu.“ Tímto také Ústavní soud potvrdil, že samotný vznik povinnosti hradit pokutu i výše této pokuty se odvíjejí pouze a jen od protiprávního jednání daňového subjektu a jeho délky, nikoliv od jiných okolností.

13. Soud proto uzavírá, že žalobce prokazatelně nesplnil svou zákonnou povinnost včasného tvrzení daně a předmětné daňové přiznání podal opožděně, za což mu byla správcem daně právem uložena pokuta. Správce daně při uložení pokuty žalobci postupoval zcela v souladu s § 250 odst. 1 písm. c) a odst. 6 daňového řádu, a jeho jednání tudíž nelze označit za nezákonné. Zákon sice může být v tomto případě z určitého úhlu pohledu považován za přísný, nicméně to samo o sobě nezakládá důvod pro to, aby se správce daně při jeho interpretaci a aplikaci odchýlil od jeho jasného znění. Přísnost právní úpravy není ani důvodem pro zpochybnění zákonodárcem jasně zakotvených pravidel toliko na základě obecného dojmu o rozporu se základními zásadami správy daní. Tyto zásady se promítají do samotných právních pravidel obsažených v daňovém řádu, ovšem vždy v rozdílné míře podle smyslu a účelu jednotlivých zákonných institutů. V případě pokuty za opožděné tvrzení daně má striktnost právní úpravy své opodstatnění (viz výše citované závěry Ústavního soudu), a nepříčí se proto bez dalšího základním zásadám správy daní, a to ani těm vyjádřeným v § 5 odst. 3, § 7 odst. 2 a § 9 odst. 2 daňového řádu, na které žalobce výslovně poukazuje.

IV. Shrnutí a náklady řízení

14. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
15. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 27. ledna 2022

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu

